

v šolah in v pisarnicah ne krajša, je sveta pravica, od cesarja obljubljena, zagotovljena, podpisana. Kdor se pregrehe zoper to pravico kriviga stori, le ta je draživec (Wühler), ne pa tisti, ki mir pridigva s spolnitvijo vzajemnih pravic, in k prijaznosti in spravi opomina. Venec miru in sprave darujte vselej možu, kateri pot k zlogi (Einigung) pripravlja, serca za poterpljenje ogréva, in svitlost pravice in resnice razodeva! Kdor se pa o razdraženih časih, kakor so današnji, pri svojim prizadevanju za zložnost in bratinstvo med protivnimi strankami ne vstraši ne zaspoznaja, ne sovražtva ne očitovanja — temu pa še posebno podajte venec domoljubja; on ga ravno takó zasluži, kakor vojak v vojski, ki svoje življenje za samostojnost in čast domovine vaga!

Žaljíce

na grobu

„Lavoslave Kersnikove“.

Jedna rožca omedlela,
Jedna zvezda se vternila,
Rodoljubnja zvesta mila
Je od majke slovo vzela. —

Svetjem kinča čas gorice,

Tratam daja nov opás;

Plja iz hribov vun vodice,

Ziblje žita polni klas.

Vse se rožce v nove krila

Tisučbojne stiskajo;

Iz borščičev se hladila

Nove pesmi slišijo.

Vse pripravljeno sprejeti

Je kraljice rož porod,

V ljubopolnim se trepeti

Kinča, snaži vse povsot.

Zelena glavica miga

Kviško divna vun iz tla,

Sterga mrežce — se zažiga

Krasna rožic rožica.

Njeni duh se krog razlija

Blesk leskeče poljem krog;

Hvale njene harmonija

Polni polje, hrib in log.

S tmine krili noč objame

Vse natvore svete hrame,

Iz goré vihar perpiše

Strele pali, grom buči:

Rožca mertva tam leži,

Polje je pokopališe . . .

Božja roka svit raztresa

Čez nezmerjene nebesa;

Zvezda se pri zvezdi sveti,

Da se če obnebje vneti.

Pod svitljava se sprehaja

Tam mladeneč, si napaja

Z duham žarene višave

Čutke serca, misli glave;

In na zvezdo tje oberne

Svoj pogled — pomen ji daja,

Si izvoli luč jo raja —

Kar se vterne — v tmine černe . . .

Mati mile duše perve dnove

Čuti lesketati iz prostosti,

Urno kliče zveste vkup sinove,

Hčerke zale v slavni zbor kreposti.

Vdati toku nje besed se more,

Komu serce ni še okamnelo,

K pervorojene svitlôbi zore,

Vabi svojo domovino celo.

Vkupej vabi si mladence, dive,

Svoje harpe čudotvorne glase,

In razdiha v narod pesme žive,

Da ji serce pamet, roka vda se. —

Lavoslava! Tebi je nosila

Solza ljubavi do nje nezmerne,

Ti z besedo, s petjem si ganila

Sine, hčere, materi neverne.

Oče Tvoj — on biser domovine —

Sive glave že, se duše vnete

Blagoslovil sam je Tvoje čine

Z gorko solzo, s kapljo duše svéte.

Mati, bratje, znanci — vsi, vsi Tvoji

Jokajo se na prezgodnim grôbi;

Ah nikar, nikar! saj v slavnim broji

Rodoljuben je v neba svitlôbi.

Alj Slovenija, mogočna mati,

Sama se po svoji hčerki zali

Solz nemore, noče se zderžati, —

Ah zakaj bi mi se ne jokali! Kamnogorski.

Novičar iz Ljubljane.

Včeraj pópoldne so prišli svitli nadvojvoda Janez na poti v Terst v Ljubljano. Kér ravno Novice v natis gredó, bomo prihodnje sredo od tega veseliga prihoda več povedali. — V nedeljo so zbrani deležniki slovenskiga glediša v Ljubljani poterdili postave, po katerih se bojo zdej berž razpisale darila po 100, 80, 60, 50 in 30 gold. za nar boljši slovenske igre, in se bojo igravci in igravke najeli. Od vsiga tega tudi drugi pot kaj več. — V podeljik je vidil nek Ljubljančan Vipavca česnje v Graškim kolodvoru prodajati, ki se je po železnici tje podal. Prav je to; tode česnje so bile precej drage, funt po 17 krajc. srebra. — Barovnica, vas blizo Verhnike, je v saboto skorej cela pogorela, — le sreča je še, de imajo pogorelci večidel svoje pohištva zavarovane.

Novičar iz mnogih krajev.

Tudi v Gorici in Celjovcu, kakor po celim Goriškim in Koroškim, so bili cesar z veliko častjo sprejeti. Za uboge v Terstu in Istrii so podarili 5000 gold., za uboge v Celjovcu pa 800 gold. — 23. t. m. so srečno na Dunaj nazaj prišli; pa na Dunaji, ko so se v kočii s svojo materjo v mesto peljali, bi se jim bila kmalo velika nesreča prigodila: konji so se splasili, pa k sreči so jih ljudjé, ki so na pomoč prihiteli, kmalo vstavili, de se ni nič hudiga zgodilo. Kakor je bilo ta dan življenje našiga cesarja v nevarnosti, v še hušji nevarnosti, pa na vso drugo vižo, je bilo pred ta dan življenje Prajsovskiga kralja, kteriga je v Berlinu nek izslužen vojak, 39 lét star, Sefeloge po iménu, s pištolo vstreliti hotel, ravno ko se je hotel kralj na železnico podati. K sreči je kralj z desno roko se vbratil, de krogla ni v persi šla, ampak je le roko ranila. Rana je velika, pa vunder ni nevarna; grozniga hudo-delca so berž zagrabili, in ljudstvo bi ga bilo stergalo, ako bi ga ne bila kraljeva straža ubranila. — Iz Ogerskiga in Českiga je prišlo spet veliko bakra (kufra) na Dunaj, iz kteriga vedno krajcarje kujejo; tistih po 2 krajcarja ne kujejo več, zató kér so preokorni. — Med Karlovcam polep Save in med Reko bojo velko eesarsko cesto delati začeli. — Ministerstvo je dobilo iz mnogih dežel našiga cesarstva oznanilo, de žita in klaja povsod prav dobro kažejo; posebno v Banatu, kjer žito že več lét ni takó lepo stalo. — Saboto pred Binkuštni je strašna ploha in toča strašno škodo storila od Brežic do Rajhenberga. V Zdolski in Videmski fari je clo vse pokončala, takó de so ti reveži usmiljenja in pomoči še skoraj bolj potrebni, kakor pogorelci. 21. dan t. m. se je začelo v deržavnim zboru v Parizu tisto imenitno posvetovanje zastran nove volitne postave, zavoljo ktere se nekteri silne prekucije na Francoškim bojé. V Parizu in tudi po deželi je še vse mirno.

Popravek.

V poslednjim »Novičarju iz Ljubljane« se je pogršek vrinil pri naznanilu vožnje po železnici; namest »vsako nedeljo in pondelj« bëri »vsako nedeljo in vsak praznik« ako bo vreme lepo i. t. d.

(historischer Verein) za jugoslovanske dežele. Povabilo v to društvo, na kateriga čelu 7 slavnoznanih mož stoji, oznani tudi pravila (postave) tega društva, iz kteriga se vidi, da bo društvo nabiralo vse spise, knjige, kipe, slike, spominke, orodje, obraze slavnih mož, slike (podobe) gradov, mest, razvalin, cerkev, starinske nošnje i. t. d. Izdajalo bo tudi časopis pod naslovom „Historički arhiv“ ali „Spomenici jugoslavenske povjestnice.“ Vsaki ud tega društva plača s početkam vsakiga léta 2 gold; o pristopu pa 1 gold. upisnine. Društvo bo naprosilo bana, da ga prime pod svoje okrilje in da mu bode zavetnik.

Odbor povabi, da naj bi tisti, ki udje tega društva postati želé, se oglase do konca maliga serpana t. l. Vsi dopisi in prineski naj se pošljejo pod naslovom gosp. Dragutina Rakovca v Zagreb.

Želeti je, de bi to ravno takó potrebno kakor imenitno napravo veliko število udov tudi iz Slevenskiga podpiralo!

Novičar iz Ljubljane.

V poslednjih Novicah smo povedali, de je bil svitli nadvojvoda Janez s svojo gospó in s svojim sinom v Ljubljani čez noč; drugo jutro, to je, danes téden zjutrej ob štirih se je pa že spet na pot v Terst podal, kjer bo delj časa ostal. Milostljivi knezo-škof in odbor kmetijske družbe je sprejel g. nadvojvoda v gostivnici pri Maliču, kjer je čez noč ostal. Komej je ljubeznjivi gospod s kočije stopil in gosp. škofa in odbor kmetijske družbe prijazno pozdravil, so bile njegove perve besede: „Vaše nove postave (kmetijske družbe) so prav dobre; z veseljem sim jih bral, in se prepričal, de ste jih kaj dobro zadeli.“ V daljnim pogovoru je pohvalil nadvojvoda dela kmetijske družbe, ktere ravnanje v poslednjim času mu je dobro znano. „Prav imate — je g. nadvojvoda dalje rekel — popolnoma prav, de svoj domač jezik pridno obdelujete, ker brez tega ni podučenje ljudstva mogoče; tudi mi bomo za svoje Slovence na Štajarskim pridno skerbili in dozdanji nemški časopis kmetijske družbe v nemško-slovenski tedenski časnik spremenili po izgledu „Novic“, kteri bo obsegel v 1. razdelku kmetijske poduke, v 2. razdelku postave, ktere ljudstvo zadevajo, in v 3. razdelku vse imenitniši novíce, vesele in névesele, ker je bolje, de ljudstvo v časniku resnico zvé, kakor de laží po potih pobera, ktere mu dostikrat malopridneži natvezujejo. Veliko se imamo pogovoriti zastran podružnic in zastran pridobitve novih udov v družbo, ker naše prizadevanje mora biti vsaciga pošteniga človeka, ki zamore le kolčikanj kmetijstvu koristen biti, v društvo vzéti. Zató bom, kadar iz Tersta nazaj pridem, nekoliko časa pri vas ostal, de se bomo zastran vsiga pogovorili in de mi boste tudi svojo novo kovaško šolo i. t. d. pokazali.“ Na prošnjo odbora, de naj bi nam g. nadvojvoda prihod v Ljubljano naznaniti blagovolil, de bi zamôgli tudi svoje ude iz dežele skup poklicati, nam je obljubil, o pravim času ta dan naznaniti. Že davnej nismo vidili g. nadvojvoda takó veseliga kakor je sedaj bil. S serčnim veseljem naznanimo to vsim udam kmétijske družbe in jih že naprej povabimo, de pridejo takrat, kader jim bo odbor veseli prihod nadvojvoda na znanje dal, prav obilno k zboru v Ljubljano. Gotovo se bo vsacimu ta pot splačala. — Druga vesela novica, ki jo prijatlam domačiga jezika danes dati zamoremo, je, če kakšin poseben zadržek ne pride, de bomo v saboto 15. dan t. m. dve slovenski igri v Ljubljanskim gledišu napravili. Ti igri še ne bojo igrali plačani igravci, ampak rodoljubne gospodične in gospodje iz posebne ljubezni do miliga domačiga jezika in zavolj blagiga naména. Ena igra se imenuje „Klju-

kec je od smerti vstal,“ poslovenil J. N. — druga pa „udova in udovec“ poslovenil J. B. Med prvo in drugo igro bomo skusili kake pesmi vrediti.

Novičar iz mnogih krajev.

Cesar so počastili ministra denarstva g. barona Krausa in ministra notranjih opráv g. Dr. Bacha z velikim križem Franc-Jožefoviga réda. — Ko so bili cesar v Celjovcu, se jim je zlo „živijo“ vpilo; na vprašanje: kaj je tukaj toliko Slovincov? je deželni poglavar dostojno odgovoril, de je na Koroškim čez tretjino prebivavcov Slovincov, ki se smejo med nar zvestejši in cesarju naj bolj udane deržavljane šteti. — Borovljani na Koroškim so prišli v hudo stisko, kjer jim je dela zmanjkalo. Ravno so hotli popotvajočiga cesarja prositi, de bi se jim kaj dela naklonilo, kar pride od vikši vlade iz Dunaja naročilo na 900 pušk, s tem pristavkam, ko bojo polovico naročenih pušk izdelali, naj se pa za novo délo na Dunaj oglasijo. — 28. majnika so na Dunaji spet za 17 milijonov sterganih bankovcov očitno sožgali. — Pervi dan tega mesca se je začelo frankiranje po pošti pošiljanih pisem z markami, ktere se na vsaki pošti na prodaj dobé. — Kolera se je spet hudo zacéla v Pragi; primerilo se je že, de so ljudje na ulicah vkup padli in na nagloma umerli. — V Valahii morí kuga še zmirej govéjo živino, zató je zapovedano, de na cesarski Erdelski meji mora vsa govéja živina, ki se iz Valahije v naše cesarstvo žene, namest 10 dni 15 dni ostati, de se pokaže, ali je zdrava ali ne. — Deževno in merzlo vreme je v zgornjim Laškim več ko polovico židnih gosenc pokončalo. — V Londonu se je družba vstanovila, ktera si prizadeva, staro šego spet vpeljati: mertve sožgati namest jih pokopati, de zgnijó, kakor je bila še tudi v prvih stoletjih kristjanstva navada. Društvo si misli blizo Londona zató veliko pogoriše napraviti, blizo njega pa si vert kupiti, v kterim se bo v posebnih posodah pepel sožganih trupel shranoval. — Iz Pariza in cele francozke dežele se slišijo mirne novíce; vihár je potihnil, čeravno ho tista volitna postava v deržavnim zboru poterjena, zoper ktero se Francozje takó silno upirajo. — Ne vé se, kaj de Prajsovski kralj misli, ki je sklenil 60,000 vojakov med Erfurt in Torgau, in ravno tolikšno armado tudi na šlezko-česko mejo postaviti. — Vse oči so zdej na Rusovskiga cara obrnjene, ki je s silno močjo pripravljen, svét pomiriti. Car je zdaj v Varšavi na Poljskim, kjer ga je unidan Prajsovski kraljevič in pa naš prvi minister Schwarzenberg obiskal. Tudi v Frankobrod bo car poslanca poslal, ki bo stanovitno ondi stanoval.

Popravek. V »žaljci« poslednjiga lista v 4. verstici bëri rosila namest nosila.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	1. roznika		3. roznika	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik pšenice domače	2	2	2	9
1 » » banaške	—	—	2	—
1 » turšice	—	—	1	30
1 » soršice	—	—	1	40
1 » režji	1	24	1	30
1 » ječmena	1	15	—	—
1 » prosa	1	23	1	18
1 » ajde	1	19	1	18
1 » ovsa	—	58	—	57

Današnjimu listu je pridjan 23. list doklade, povabilo na naročbo Novic, in naznanilo nemškiga časopisa „Union“.